

Corona – economie – regels per sector

Update 24 augustus 2020¹

In onderstaand document bieden we u een overzicht van de actuele bepalingen. We hanteren hierbij volgende principes:

- **Enkel formele bronnen**

De veelheid aan informatie die circuleert creëert verwarring. Wij baseren ons in dit overzicht enkel op formele bronnen, in de eerste plaats:

- Het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, inclusief alle wijzigingen (zie onze [gecoördineerde versie van het COVID-19 MB](#))
- FAQ Nationaal Crisiscentrum (voorlopig nog niet beschikbaar)
- De sectorprotocollen en -gidsen

- **Onduidelijkheden / knelpunten & worden afgetoetst**

In onderstaand overzicht staan de **onduidelijkheden in het rood aangegeven**. Deze leggen / legden we (al) voor aan de bevoegde instanties .

- **Updates**

Nieuwe informatie melden we u via de updates en passen we aan in dit overzichtsdocument. **De laatste wijzigingen² in dit document zijn geel gemarkeerd.**

Let op!

- **Dit overzichtsdocument houdt geen rekening met eventuele afwijkende lokale en provinciale maatregelen.**
- **Heel wat bepalingen die voorheen in het MB waren opgenomen, staan enkel nog in de gidsen of protocollen vermeld. Gezien de verwijzing in het MB naar deze documenten, zijn die bepalingen evenzeer nog van toepassing (bv. blijvend verbod op uitstallingen)**

Inhoudstafel

1 Algemeen	2
2 Handel, diensten, vrije beroepen.....	5
3 Ambulante handel en kermissen	7
4 Horeca, toerisme, recreatie	9

¹ Dit is een levend document. De laatste versie vindt u op de [VVSG corona-economie webpagina](#).

² [Naar aanleiding van het MB COVID-19 van 22 augustus 2020.](#)

1 Algemeen

Definities (art. 1)

- Onderneming: elke natuurlijke of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft
- Consument: elke natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die niet onder zijn commerciële, industriële, ambachtelijke activiteit of activiteit van een vrij beroep vallen.
- Protocol: het document bepaald door de bevoegde minister in overleg met de betrokken sector dat de regels bevat die de ondernemingen en verenigingen van de bedoelde sector dienen toe te passen bij de uitoefening van hun activiteiten.
- Huishouden: personen die onder hetzelfde dak wonen

Onderscheid essentieel – niet-essentieel (art. 2 §1)

	Ondernemingen van de cruciale sectoren en de essentiële diensten	Niet-essentiële ondernemingen en diensten
Wie/wat?	<ul style="list-style-type: none">• Zie lijst in bijlage bij het MB• Inclusief producenten, leveranciers, aannemers en onderaannemers van goederen, werken en diensten die essentieel zijn voor de activiteit van deze ondernemingen en diensten	Alle andere ondernemingen en diensten
Regels van toepassing	Telethuiswerk sterk aanbevolen. Zij passen de veiligheidsmaatregelen (art. 2 §2, zie ook hieronder) toe, om de regels van de social distancing (SD) <u>in de mate van het mogelijke toe te passen</u> .	Telethuiswerk sterk aanbevolen. Zij passen de veiligheidsmaatregelen (art. 2 §2) toe, om de naleving van de regels van social distancing <u>te garanderen</u> , in het bijzonder het behoud van een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon

Passende veiligheidsmaatregelen (art. 2 §2 en art. 4)

- Van toepassing op ...: zie onderscheid essentieel, niet-essentieel
- De ondernemingen, verenigingen en diensten passen deze toe, of – indien niet mogelijk – ‘een minstens gelijkwaardig niveau van bescherming te bieden’.
- Bepaald in:
 - [Generieke gids FOD WASO](#), evt. aangevuld met richtlijnen op sectoraal of ondernemingsniveau
 - Sectorprotocollen (of minimale regels bekendgemaakt op de website van de bevoegde overheidsdienst)

- Bij gebrek aan protocollen, gelden volgende minimale regels:
 - Tijdig informeren van klanten en werknemers + opleiding voor werknemers
 - 1,5 meter afstand tussen elke persoon wordt gegarandeerd
 - Maskers en andere persoonlijke beschermingsmiddelen zijn sterk aanbevolen en verplicht indien SD regels niet kunnen worden nageleefd
 - Samenscholingen moeten worden vermeden
 - Middelen voor handhygiëne ter beschikking van personeel en klanten
 - Werkplaats en gebruikte materiaal wordt regelmatig gedesinfecteerd
 - Goede verluchting van de werkplaats;
 - Contactpersoon aangeduid en bekendgemaakt i.f.v. signaleren mogelijke besmetting

Verplichte registratie (art. 2bis, 5, 10° en 6)

Zowel in de horeca als in enkel specifieke inrichtingen/activiteiten geldt er een registratieplicht voor de klant, bezoeker of deelnemer.

Van toepassing op

- Art. 5, 10°: alle inrichtingen die behoren tot de horecasector (en bij uitbreiding alle activiteiten die conform art. 5 moeten uitgevoerd worden)
- Art. 6bis: de wellnesscentra, gemeenschappelijke sportlessen, zwembaden, casino's en speelautomatenhallen en feest- en receptiehallen.

Modaliteiten

- Verplichte registratie bij aankomst van de contactgegevens (telefoonnummer of e-mailadres volstaat) van 1 klant per tafel, resp. bezoeker of deelnemer per huishouden.
Weigering = geen toegang.
- De gegevens moeten gedurende 14 dagen bewaard worden teneinde eventueel contactonderzoek te faciliteren, en mogen enkel gebruikt worden in de strijd tegen COVID-19. Na 14 dagen moeten ze worden vernietigd

Daarnaast geldt voortaan ook een registratieplicht voor werkgevers en 'gebruikers' van een in het buitenland wonende of verblijvende werknemer of zelfstandige in bepaalde sectoren (bouw, land- en tuinbouw, schoonmaak, vleesverwerking, ...), met uitzondering van grensarbeiders en personen die <48u in België zijn. (modaliteiten: zie art. 2bis)

Mondmasker (art. 21.bis)

Iedereen vanaf 12 jaar moet een mondmasker of elk alternatief in stof dragen op volgende locaties (selectie van economische inrichtingen/activiteiten):

- winkels en winkelcentra
- de bioscopen, theater-, concert- en conferentiezalen, auditoria
- casino's en speelautomatenhallen
- winkelstraten, en elke private of publieke druk bezochte plaats (bepaald door de bevoegde lokale overheid)

- markten, met inbegrip van de brocante- en rommelmarkten, de kermissen, en de handelsbeurzen, met inbegrip van de salons
- inrichtingen die behoren tot de horecasector (uitzondering: klanten zitten aan de eigen tafel)
- in- en outdoor-evenementen (cf. art. 11, § 4).

Uitzonderingen:

- Indien dit niet mogelijk is omwille van medische redenen, volstaat een gelaatsscherm
- Indien ook een gelaatsscherm om medische redenen niet mogelijk is: geen verplichting (mits medisch attest)

Richtlijnen heropstart

- [Generieke gids 'Veilig aan het werk'](#) (FOD WASO)
Per sector kunnen deze richtlijnen vertaald worden naar meer sectorspecifieke aanbevelingen.
- FOD Economie: sectorgidsen (o.a. [heropstart winkels](#) en [heropstart horeca](#))
- Overzichten sectorprotocollen: [Nationaal Crisiscentrum](#) en [Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO](#)

2 Handel, diensten, vrije beroepen

Algemene preventierichtlijnen

- [‘Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op de werkplaats tegen te gaan’](#) (FOD WASO)
- [‘Gids voor de opening van de handel’](#) (sectorgids FOD Economie), zie o.m. luiken ‘detailhandelsactiviteiten’, ‘winkelcentra’, vrije beroepsactiviteiten met/zonder lichamelijk contact’, ...
- Sectorprotocollen: zie overzichten van [Nationaal Crisiscentrum](#) en [Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO](#)
- Organisatie openbare ruimte – rol gemeentebesturen
De toegang tot de winkelcentra, winkelstraten en parkings moeten door het bevoegde gemeentebestuur georganiseerd worden conform het [ministerieel schrijven van Minister De Crem van 8 mei 2020](#). (MB art. 9)

Ter info

- De *wekelijkse rustdag* mag niet gewijzigd worden, tenzij voor minstens 6 maanden.
- *Afwijkingen* wekelijkse rustdag / openingsuren kunnen conform de wet openingsuren
- Gemeenten kunnen de afwijkingen toegestaan tijdens de coronaperiode (13 maart -11 mei) *recupereren* op een later moment (antwoord minister Ducarme dd. 4 juni)
- Het MB voorziet geen specifieke bepalingen over *pop-ups*. Sowieso kunnen deze enkel conform reguliere regelgeving en de geldende coronabepalingen die op hen van toepassing zijn. Dit betreft zowel de algemene richtlijnen (o.a. SD) als sectorspecifieke richtlijnen (protocols).
Indien er sprake is van een inname van het openbaar domein raden we gemeenten aan een grondige afweging te maken i.f.v. risico’s, drukte, toezichtstaken, ...

Alle ondernemingen kunnen openen

- mits naleving van de algemene preventierichtlijnen (gidsen, protocollen, ... zie hoger) en
- mits naleving van de eventuele bepalingen in het MB (zie hieronder)
- Mits naleving van de registratieplicht door³
 - alle inrichtingen/activiteiten die zich moeten conformeren aan de voorwaarden voor horeca-activiteiten (art. 5, 10°) en
 - alle wellnesscentra, gemeenschappelijke sportlessen, zwembaden, casino's en speelautomatenhallen en feest- en receptiehallen (art. 6)

³ Zie uitgebreide toelichting p. 3 van dit document

Specifieke bepalingen in het MB

Heel wat concrete modaliteiten zijn niet langer opgenomen in het MB, maar uitsluitend in de protocollen.

Type	Bepalingen uit MB
Winkels	<p>Volgens de gebruikelijke dagen en uren.</p> <p>Er wordt individueel of met max. 1 andere persoon gewinkeld (uitzondering: inwonende minderjarigen en personen die begeleiding nodig hebben). Indien de 2^e persoon niet tot huishouden of sociale bubbel behoort, moet 1,5 meter afstand gerespecteerd worden.</p> <p>De winkeluitbater kan alsnog beslissen om het individueel winkelen te verplichten.</p>
Nachtwinkels	<p>Vanaf het gebruikelijke openingsuur tot 22u.</p>
Winkelcentra	<ul style="list-style-type: none">• Eén klant per 10 m²• Er wordt individueel of met max. 1 andere persoon gewinkeld (uitzondering: inwonende minderjarigen en personen die begeleiding nodig hebben). Indien 2e persoon niet tot huishouden of sociale bubbel behoort, moet 1,5 meter afstand gerespecteerd worden. <p>De uitbater kan alsnog beslissen om het individueel winkelen te verplichten.</p> <ul style="list-style-type: none">• Middelen voor handhygiëne bij de in- en uitgang• Het behoud van de 1,5 m afstand a.d.h.v. grondmarkeringen en/of signalisaties <p>Individuele ondernemingen in winkelcentra volgende verder dezelfde bepalingen als deze in de relevante protocollen (handel, horeca, ...)</p>
Handelsbeurzen (= tentoonstelling van goederen en diensten) en salons	<ul style="list-style-type: none">• Toegelaten vanaf 1 september 2020• Voorwaarden:<ul style="list-style-type: none">○ Algemene preventiemaatregelen (art. 4)○ Crowd control, binnen én (incl. parking)○ online of telefonisch ticketsysteem○ Max. 1 bezoeker / 10m².• In vaste beursgebouwen: zie richtlijnen Gids voor opening van handel• Op locaties zonder vaste uitbatingsvergunning: verplichte CERM-toetsing bij vergunningsaanvraag

3 Ambulante handel en kermissen

Algemene preventierichtlijnen

- [‘Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op de werkplaats tegen te gaan’](#) (FOD WASO)
- [‘Gids voor de opening van de handel’](#) (sectorgids FOD Economie), zie luik ‘ambulante handel en kermisactiviteiten’.
- Organisatie openbare ruimte – rol gemeentebesturen
Gemeenten organiseren de openbare ruimte met betrekking tot het beheer van de openbare markten conform het [ministerieel schrijven van Minister De Crem van 14 mei 2020](#). (MB art. 9)
- [Protocol kermissen](#) (niet gevalideerd)

Specifieke bepalingen in het MB

Type	Bepalingen uit MB (art. 10)
Markten (alle vormen, behalve jaarmarkten)	<ul style="list-style-type: none"> • Max. aantal bezoekers op de markt: 1 per 1,5 lopende meter aan het kraam • Handelaar en personeel dragen mond/neusbedekking. Gelaatsscherm als alternatief, mits medische reden. • Middelen handhygiëne <ul style="list-style-type: none"> ○ aan in- en uitgangen (door gemeente) ○ voor personeel en klanten (door handelaar) • Marktkramers mogen voeding en dranken voor consumptie ter plaatse aanbieden met naleving van modaliteiten in art. 5. (Verduidelijking crisiscentrum: take away is toegelaten) • Organisatie of systeem ter controle van aantal aanwezige bezoekers • Éénrichtingsverkeersplan met afzonderlijke toe- en uitgangen (alternatief kan in uitzonderlijke omstandigheden, mits gemotiveerde afwijking) • Organisatie toegang zodat SD kan gerespecteerd worden (in het bijzonder 1,5 meter afstand) • Er wordt individueel of met max. 1 andere persoon gewinkeld (uitzondering: inwonende minderjarigen en personen die begeleiding nodig hebben). Indien 2^e persoon niet tot huishouden of sociale bubbel behoort, moet 1,5 meter afstand gerespecteerd worden. De gemeente kan alsnog beslissen om het individueel winkelen te verplichten.

Jaarmarkten	<p>Zelfde bepalingen als deze voor de markten, behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De regel '1 persoon per 1,5 lopende meter kraam' is NIET van toepassing • Maximaal aantal bezoekers: 200 (t/m 31/8), 400 (vanaf 1/9)
Ambulante activiteiten op/langs openbaar domein buiten de openbare markt	<p>Geen bepalingen in MB. Mits voorafgaande toelating van de gemeente.</p>
Rondrijdende ambulante handel	<p>Geen bepalingen in MB. Mits voorafgaande toelating van de gemeente.</p>
Kermissen	<p>Zelfde bepalingen als deze voor de markten, behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De regel '1 persoon per 1,5 lopende meter kraam' is NIET van toepassing • Maximaal aantal bezoekers: 200 (t/m 31/8), 400 (vanaf 1/9). Let op: de kermis moet nog altijd zo georganiseerd zijn zodat de afstand van 1,5m tussen elke persoon gevrijwaard blijft. • 'Individueel of met 2 personen winkelen' is niet van toepassing' <p>Aanvullend: de kermis is verplicht gesloten tussen 1u 's nachts en 6u 's morgens.</p>

4 Horeca, toerisme, recreatie

Algemene preventierichtlijnen

- [‘Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op de werkplaats tegen te gaan’](#) (FOD WASO)
- [Gids voor een veilige heropstart van de horeca](#) (sectorgids FOD Economie)
De richtlijnen in deze gids gelden voor cafés en restaurants (inclusief de drank- en eetgelegenheden in hotels). Ze zijn niet van toepassing op de kamerverhuur of logies.
- Sectorprotocollen
 - Horeca, met protocol fiches per deelsector: [ERMG-nota](#) (vertaald in www.heropstarthoreca.be (Horeca Vlaanderen)
 - Toerisme: [basisprotocol](#) en [vertalingen per deelsector](#)
 - [Eventsector](#)
- **Gebruik van het [Covid Event Risk Model](#) (CERM, cf. MB art. 13), volgens CERM-protocol:**
 - **Verplicht voor gemeentelijke toelatingsbeslissingen m.b.t. aanvragen voor de organisatie**
 - **op de openbare weg** van een evenement, voorstelling, **voor het publieke toegankelijke gezeten receptie of banket**, of wedstrijd.
 - van een sportieve wedstrijd met > 200 deelnemers **of** op de openbare weg
 - **Onduidelijk wat betreft de hernieuwde mogelijkheid om evenementen met een grotere capaciteit te organiseren (mits toelating, cf. art. 12).**
- Organisatie openbare ruimte – rol gemeentebesturen
 - Gemeenten bepalen de voorschriften voor de organisatie van horecaterrassen (sowieso met respect voor dezelfde regels als deze die in horecazaken gelden)
 - Gemeenten kunnen het sluitingsuur voor drankgelegenheden en restaurants vervroegen (niet verlaten).

Blijven gesloten / verboden ...

- De jacuzzi's, stoomcabines en hammams, behalve indien hun gebruik privé is.
- De discotheken en dancings
- Het individueel en collectief gebruik van waterpijpen in voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Specifieke bepalingen in het MB

Alle overige ondernemingen/activiteiten kunnen openen/plaatsvinden

- mits naleving van de algemene preventierichtlijnen (gidsen, protocollen, ... zie hoger) en
- mits naleving van de eventuele bepalingen in het MB (zie hieronder)
- Mits naleving van de registratieplicht door⁴
 - Alle horeca-inrichtingen (art. 5, 10°)

⁴ Zie uitgebreide toelichting p. 3 van dit document

- o Wellnesscentra, gemeenschappelijke sportlessen, zwembaden, casino's en speelautomatenhallen en feest- en receptiezalen (art. 6)

Type	Bepalingen uit MB
Drankgelegenheden	<ul style="list-style-type: none"> • Tafels worden zo geplaatst dat een afstand van min. 1,5 m tussen de [gasten van de verschillende]⁵ tafels wordt gegarandeerd, tenzij de tafels worden gescheiden door plexiglazen wand of gelijkwaardig alternatief, met een min. hoogte van 1,8 m • Max. 10 personen per tafel • Enkel zitplaatsen aan tafel • Elke klant moet aan zijn eigen tafel blijven zitten • Mondmasker (of gelaatsscherm als dit niet mogelijk is omwille van medische redenen) verplicht voor zaal- en keukenpersoneel • Geen bediening aan de bar Uitzondering: eenmanszaken⁶, met naleving SD • Terrassen en openbare ruimten georganiseerd overeenkomstig de gemeentelijke voorschriften en met respect voor zelfde regels als binnen • Drankgelegenheden en restaurants <ul style="list-style-type: none"> o Mogen openen van het gebruikelijke openingsuur tot 1 uur 's nachts, tenzij de gemeente oplegt dat ze eerder moeten sluiten o Moeten vanaf 1u 's nachts minstens 5 opeenvolgende uren en ononderbroken gesloten blijven • Decibelbeperking voor geluidsversterking: max. 80 dB⁷ • Registratieplicht per tafel (zie hoger)
Eetgelegenheden	Idem aan drankgelegenheden
Shishabars	Individueel en collectief gebruik van waterpijpen in voor het publiek toegankelijke plaatsen is verboden.
Gezeten recepties en banketten met privé karakter	Maximum 10 personen, kinderen <12 jaar niet meegerekend (wordt beschouwd als 'samenstelling')
INDOOR <ul style="list-style-type: none"> • Evenementen • Voorstellingen • Gezeten recepties en 	Maximum aantal personen <ul style="list-style-type: none"> • 100 personen (t/m 31 augustus) • 200 personen (vanaf 1 september) • Uitzonderingsmogelijkheid vanaf 1 september voor uitbaters van permanente infrastructuur, enkel voor evenementen,

⁵ De passage [gasten van de verschillende] nemen we over van het [sectorprotocol](#).

⁶ Ruim te interpreteren, namelijk als volgt: alle zaken, zelfs deze met meerdere vennoten en/of personeelsleden, waar slechts 1 uitbater of personeelslid aanwezig is.

⁷ Vermeld in sectorprotocol

<p>banketten toegankelijk voor het publiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lessen in auditoria • Wedstrijden 	<p>voorstellingen en wedstrijden met een zittend publiek: > 200 (indoor) kan mits toelating van de gemeente, akkoord bevoegde minister(s), advies viroloog en innachtnaam geldende protocol (artikel 12).</p> <p>Conform volgende richtlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene richtlijnen (art. 4, volledig), of het toepasselijke protocol • Horecarichtlijnen (art. 5, volledig) • Niet tussen 1u 's nachts en 6u 's morgens
<p>OUTDOOR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evenementen • Voorstellingen • Gezeten recepties en banketten toegankelijk voor het publiek • Wedstrijden 	<p>Maximum aantal personen</p> <ul style="list-style-type: none"> • 200 personen (t/m 31 augustus) • 400 personen (vanaf 1 september) • Uitzonderingsmogelijkheid vanaf 1 september voor uitbaters van permanente infrastructuur, enkel voor evenementen, voorstellingen en wedstrijden met een zittend publiek: >400 (outdoor) kan mits toelating van de gemeente, akkoord bevoegde minister(s), advies viroloog en innachtnaam geldende protocol (artikel 12). <p>Conform volgende richtlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene richtlijnen (art. 4, volledig), of het toepasselijke protocol • Horecarichtlijnen (art. 5, volledig) • Niet tussen 1u 's nachts en 6u 's morgens <p>Een gemeente moet de 'matrix' (Covid Event Risk Model) hanteren voor de beoordeling van aanvragen voor de organisatie <u>op de openbare weg</u> van een evenement, voorstelling, voor het publieke toegankelijke gezeten receptie of banket, of wedstrijd.</p>
<p>Sportieve wedstrijden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnen plaatsvinden conform eventueel protocol en conform eventuele gemeentelijke richtlijnen en/of beperkingen. • Voor de organisatie van een sportieve wedstrijd met > 200 deelnemers <u>of</u> op de openbare weg, is een gemeentelijke toelating nodig. De gemeente moet de 'matrix' (Covid Event Risk Model) hanteren voor de beoordeling van aanvragen. • Niet tussen 1u 's nachts en 6u 's morgens

Dit document is opgemaakt door de VVSG en kwam tot stand in het kader van het project 'Overlegtafels Economie' van de VVSG, met steun van het Agentschap Innoveren & Ondernemen